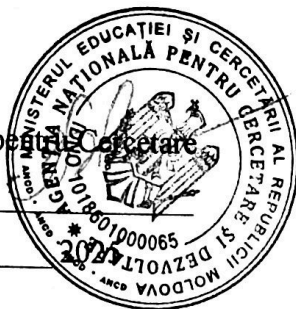

RECEPȚIONAT

Agenția Națională pentru Cercetare
și Dezvoltare

RAPORT ȘTIINȚIFIC ANUAL

(pentru etapa 2025)

privind implementarea proiectului din cadrul concursului
Programe de postdoctorat pentru anii 2025–2026

Proiectul **Evoluția comunității armene din Basarabia (1918–1940/1944)**

(titlul proiectului)

Cifra proiectului **25.00208.0807.06/PD**

Prioritatea strategică **Provocări societale**

/ Rectorul/Directorul organizației

ȘAROV Igor
(numele, prenumele)

(semnătura)

/ Președintele Consiliul științific/Senat

STEPANOV Georgeta
(numele, prenumele)

(semnătura)

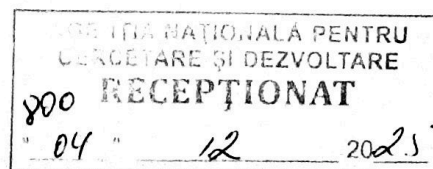
Conducătorul proiectului (postdoctorandul)

PRISAC Lidia
(numele, prenumele)

L.Ș.

Chișinău, 2025

CUPRINS:

1. Scopul etapei 2025 conform proiectului depus la concurs.....	3
2. Obiectivele etapei 2025.....	3
3. Acțiunile planificate pentru realizarea scopului și obiectivelor etapei 2025.....	3
4. Acțiunile realizate pentru atingerea scopului și obiectivelor etapei 2025.....	4
5. Rezultatele obținute	7
6. Diseminarea rezultatelor la foruri științifice.....	10
7. Impactul științific, social și/sau economic al rezultatelor științifice obținute în cadrul proiectului 2025.....	11
8. Colaborare la nivel național în cadrul implementării proiectului 2025.....	12
9. Colaborare la nivel internațional în cadrul implementării proiectului 2025.....	12
10. Dificultăți în realizarea proiectului: financiare, organizatorice, legate de resursele umane...	12
11. Recomandări, propuneri.....	12
12. Lista lucrărilor științifice, publicate în anul 2025 (Anexa 1).....	13
13. Rezumatul activității și a rezultatelor obținute în proiect 2025 în limba română și în limba engleză (Anexa 2).....	16
14. Executarea devizului de cheltuieli din contractul de finanțare pentru anul 2025 (Anexa 3)..	18

1. Scopul etapei 2025 conform proiectului depus la concurs (obligatoriu).

Subiectul propus cercetării pune în lumină sarcina efectuării unei cercetări istorice, care are la origine rațiuni practice de reconstituire a trecutului comunității armene din Basarabia analizat atât împreună cât și separat de istoria comunității armene din România în perioada dintre cele două războaie mondiale, într-o epocă de schimbări de ordin (geo)politic, social și economic fundamentale. Pentru etapa 2025 potrivit proiectului depus la concurs, scopul principal a constat în elaborarea a patru capitole din teza de doctor habilitat, inclusiv efectuarea a două deplasări de cercetare și documentare în afara Republicii Moldova și diseminarea rezultatelor obținute pe parcursul primului an din Programul de postdoctorat pentru anii 2025–2026.

2. Obiectivele etapei 2025 (obligatoriu).

Cadrul tematic și temporal de referință a temei de cercetare a presupus abordarea mai multor direcții de investigare și a avut în vizor câteva obiective distincte:

- stabilirea și coordonarea planului detaliat de elaborare a lucrării de habilitat (în total șase capitole, fiecare a câte 4-5 paragrafe și subparagrafe);
- clarificarea metodologiei și obiectivelor cercetării în elaborarea tezei de doctor habilitat;
- elaborarea capitolelor II, III, IV și V din cadrul tezei de doctor habilitat;
- efectuarea cercetărilor la subiectul tezei de doctor habilitat atât în cadrul arhivelor din Republica Moldova cât și din afara acesteia;
- diseminarea rezultatelor cercetării în cadrul sesiunilor și a conferințelor științifice naționale / internaționale etc.
- publicarea rezultatelor cercetării efectuate.

3. Acțiunile planificate pentru realizarea scopului și obiectivelor etapei 2025 (obligatoriu)

Acțiunile pentru realizarea scopului și obiectivelor 2025 au fost planificate după cum urmează în două etape:

Pentru Etapa I (denumită *Actualitatea temei, analiza problemei, începutul elaborării tezei*) din anul calendaristic 2025, au fost planificate patru activități:

Activitatea 1. Stabilirea planului de acțiuni, a sarcinilor pentru derularea eficientă a cercetării.

Activitatea 2. Clarificarea metodologiei și obiectivelor cercetării.

Activitatea 3. Elaborarea Capitolului II. *Armenii din Basarabia interbelică: pondere numerică, amplasare, și organizare.*

Activitatea 4. Elaborarea Capitolului III. *Participarea armenilor la viața sociopolitică și administrativă a Basarabiei.*

Pentru Etapa II (denumită *Continuarea elaborării tezei de habilitat. Diseminarea și comunicarea rezultatelor cercetării*) din anul calendaristic 2025, au fost planificate alte patru activități:

Activitatea 1. Elaborarea Capitolului IV. *Reforma agrară (1921) și exproprierea bunurilor comunității armenesti din Basarabia.*

Activitatea 2. Documentare în cadrul Arhivelor Naționale ale României (București/Iași) și ANRM (Chișinău).

Activitatea 3. Elaborarea Capitolului V. *Viața spirituală și cea educațională ale armenilor din Basarabia.*

Activitatea 4. Diseminarea rezultatelor cercetării în cadrul conferinței științifice internaționale *Latinitate, Romanitate, Românități, Chișinău 2025.*

4. Acțiunile realizate pentru atingerea scopului și obiectivelor etapei 2025.

Acțiunile pentru atingerea scopului și a obiectivelor 2025 au fost realizate după cum urmează în două etape. În cadrul Etapei I (denumită *Actualitatea temei, analiza problemei, începutul elaborării tezei*) din anul calendaristic 2025, au fost realizate următoarele activități planificate:

Activitatea 1. Stabilirea planului de acțiuni, a sarcinilor pentru derularea eficientă a cercetării.

Activitatea s-a încheiat cu stabilirea și coordonarea cu consultantul științific (dr. hab., prof. univ. Anatol Petrencu) a planului detaliat de elaborare a lucrării de habilitat (în total șase capitole, fiecare a câte 4-5 paragrafe și subparagrafe); Stabilirea planului de cercetare a presupus și documentarea suplimentară în vederea elaborării tezei de doctor habilitat. În perioada 27 ianuarie–12 martie 2025 a fost efectuată deplasarea la Iași, la Arhivele Naționale ale României, Direcția Județeană Iași, unde au fost identificate, selectate, analizate și fotocopyate documente de arhivă relevante temei de cercetare. În total, 30 de dosare. Totodată, au fost identificate în cadrul Bibliotecii Centrale Universitare „Mihai Eminescu” Iași a peste 100 de titluri în presa interbelică cu referire la comunitatea armeană din Basarabia și a Ogrăzii Armenesti din Chișinău.

Activitatea 2. Clarificarea metodologiei și obiectivelor cercetării.

Scopul celei de a doua activități a constat în definitivarea și clarificarea metodologiei și obiectivelor cercetării științifice. Astfel, din perspectivă metodologică în procesul cercetării și elaborării tezei au fost aplicate metodele cantitativă și calitativă, analiza critică a surselor de arhivă, metoda inducției și deducției, metodologia istoriei orale, inclusiv abordarea diacronică în contextul prezentării subiectelor conform succesiunii cronologice. Au fost fixate și câteva obiective pentru relevarea mai multor direcții și aspecte în vederea elaborării lucrării. Între timp (la 24 și 30 martie 2025) a fost făcută înscrierea cu două rezumate la desfășurarea a două conferințe: Sesiunea științifică a Departamentului Istoria Românilor, Universală și Arheologie a Facultății de Istorie și Filosofie a Universității de Stat din Moldova, ediția a X-a (23–24 mai 2025) – comunicare *Restaurantele Ogrăzii Armenesti din Chișinăul interbelic*; Conferința „Chișinăul interbelic: luminile și umbrele unei epoci – istorie, educație, cultură și transformări sociale” (5–6 Mai 2025) – comunicare *Magazinele Ogrăzii Armenesti din Chișinăul interbelic.*

Activitatea 3. Elaborarea Capitolului II. *Armenii din Basarabia interbelică: pondere numerică, amplasare, și organizare.*

A treia activitate s-a soldat cu elaborarea Capitolului II. *Armenii din Basarabia interbelică: pondere numerică, amplasare, și organizare*, constituit din următoarele paragrafe: 2.1 Evoluția demografică și repartizarea geografică. 2.2 Completarea numerică a comunității armenice din Basarabia cu refugiați armeni de peste Nistru. 2.3 Comitetul Național al Armenilor din Basarabia. 2.4 Concluzii la capitolul 2. În total, au fost scrise – 40 de pagini.

Activitatea 4. Elaborarea Capitolului III. *Participarea armenilor la viața sociopolitică și administrativă a Basarabiei.*

A patra activitate din cadrul etapei I s-a soldat cu elaborarea Capitolului III *Participarea armenilor la viața sociopolitică și administrativă a Basarabiei* constituit din următoarele paragrafe: 3.1 Reprezentanți armeni în Sfatul Țării: atitudinea față de Unirea Basarabiei cu România. 3.2 Armenii din Basarabia în percepția elitei politice românești. 3.3 Funcționari armeni în instituțiile de stat. 3.4 Concluzii la capitolul 3. În total, au fost scrise – 40 de pagini. Totodată, în perioada 8–10 mai 2025 am participat la Sesiunea de comunicări științifice *In memoriam Alexandru Marghiloman*, Buzău, România – comunicare *Regina Maria și Basarabia*, în care este reflectat și aspectul ce ține de loialitatea armenilor față de regimul monarhic din România interbelică. Materialul urmează să fie publicat. Ulterior, în perioada 23–24 mai 2025 am participat la Sesiunea științifică a Departamentului Istoria Românilor, Universală și Arheologie a Facultății de Istorie și Filosofie a Universității de Stat din Moldova, ediția a X-a – comunicare *Restaurantele Ogrăzii Armenești din Chișinău interbelic* fiind publicate și rezumatele comunicărilor: Lidia Prisac, *Restaurantele Ogrăzii Armenești din Chișinău interbelic*, în *Sesiunea științifică a departamentului Istoria românilor, universală și arheologie*, ediția 11, 2025: Program, rezumatele comunicărilor (ed.: Aurel Zanoci), Chișinău, [S. n.], 2025, pp. 76-77. (ISBN: ISBN 978-9975-62-874-7).

În cadrul Etapei II (denumită *Continuarea elaborării tezei de habilitat. Diseminarea și comunicarea rezultatelor cercetării*) din anul calendaristic 2025, au fost realizate următoarele activități planificate:

Activitatea 1. Elaborarea Capitolului IV. *Reforma agrară (1921) și exproprierea bunurilor comunității armenicești din Basarabia.*

Prima activitate din cadrul etapei a II-a s-a soldat cu elaborarea Capitolului IV. *Reforma agrară (1921) și exproprierea bunurilor comunității armenicești din Basarabia* constituit din următoarele paragrafe și subparagrafe: 4.1 Armenii și reforma agrară (1921) din Basarabia. 4.2 Exproprierea bunurilor funciare ale armenilor din Basarabia. 4.3 Deposedarea comunității armenice de bunurile Ogrăzii Armenești din Chișinău. 4.3.1 Ograda Armenească din Chișinău: istorie, amplasare și administrare. 4.3.2 Structura și bunurile Ogrăzii Armenești din Chișinău la începutul perioadei interbelice. 4.3.3 Confiscarea și pierderea în instanță a bunurilor Ogrăzii Armenești din Chișinău (1922–1932). 4.3 Concluzii la capitolul 4. În total, au fost scrise – 50 de pagini.

Activitatea 2. Documentare în cadrul Arhivelor Naționale ale României (București/Constanța) și ANA (Chișinău).

A doua activitate din cadrul celei de a II etape a anului 2025 a ținut de continuarea cercetărilor în cadrul arhivelor, în special la Chișinău, în total, fiind cercetate peste 50 de dosare. Reieșind din faptul că cercetările planificate în cadrul concursului „Programelor de Postdoctorat”, la Arhivele Naționale ale României, Serviciul județean Iași, au fost efectuate de subsemnata din cont propriu în perioada 27 ianuarie–12 martie 2025, am solicitat Universității de Stat și Agenției Naționale pentru Cercetare și Dezvoltare efectuarea unei deplasări la Arhivele Naționale din județul Constanța. Drept rezultat, în perioada 27–31 octombrie 2025 am efectuat o deplasare în scop de cercetare și documentare la Arhivele Naționale ale României, Serviciul județean. Constanța, unde au fost studiate documente din trei fonduri de arhivă: *Fond (F. 126) Căpitănia Portului Constanța (1892–1950)*, inv. 111, d. 3 (1921–1923); d. 4 (1923–1934); d. 7 (1932); d. 9 (1933); d. 12 (1934–1936); d. 24 (1936); d. 30 (1936); d. 31 (1936); d. 96 (1939–1940); d. 113 (1940); d. 114 (1940) etc.; *Fond (F. 29) Vama Constanța (1924–1949)*, inv. 13, d. 3 (1926); d. 7 (1928); d. 11 (1932); d. 15 (1938–1939) etc.; *Fond (F. 152) Chestura Poliției Constanța*, inv. 159, d. 5 (1938); d. 7 (1937); d. 11 (1941); d. 16 (1942); d. 20 (1943); d. 23 (1943); d. 28 (1944); d. 31 (1944) etc. În total au fost studiate peste 2 000 de file din peste 30 de dosare. O altă deplasare în scop de documentare a fost efectuată la București, la Arhivele Naționale ale României (sediul central) în perioada 10–14 noiembrie 2025, unde au fost studiate documente din patru fonduri de arhivă: *Fond (F. 2125) Siruni Hagop Djololian (personal) 1890–1973*, d. 176; d. 205; d. 232; d. 316; d. 377; d. 381; d. 382; d. 388; d. 389; d. 403; d. 537; d. 600; d. 609; d. 612; d. 628; d. 637; d. 645; d. 656; d. 682; d. 683; d. 684; d. 696; d. 727; d. 814; d. 861; d. 872; d. 873; d. 882; d. 905; d. 941; d. 1151; d. 1157; d. 1453. *Fondul (F. 396) Ministerul agriculturii și domeniilor, Direcția funciară (1919–1947)*, inv. 469 – jud. Cetatea Albă, d. 13 (482) Asvadurov (1925); d. 16 (482) Radulov (1925–1929); jud. Lăpușna, d. 3 (489) Averile Ogrăzii Armenști (1922–1929); d. 5 (489) Ograda Armenească (1922–1931); d. 9 (489) Ograda Armenească (1924–1930); d. 11 (490) Cerchez (1924); d. 18 (490) Ograda Armenească (1925); d. 19 (490) Cerchez (1925–1927); d. 22 (1930); d. 28 (490) Ograda Armenească (1925–1926); d. 31 (490) Ograda Armenească (1925–1938); d. 32 (490) Ograda Armenească (1926–1927); d. 39 (491) Ograda Armenească (1927); d. 44 (491) Ograda Armenească (1929–1929); d. 45 (491) Ograda Armenească (1928); d. 49 (491) Bajbeuc Melicov (1928–1939). *Fond Reforma Agrară din 1921, Generale Basarabia*, d. 10 (1927); d. 23 (1930–1943). *Fond Ministerul Agriculturii și Domeniilor, Reforma Agrară din 1921*, jud. Lăpușna, d. 1 (1922); d. 6 (1925–1939); d. 11 (1926–1944); d. 37 (1931); d. 41 (1932–1934); jud. Cetatea Albă, d. 454 (1933), 493 (1934–1936) etc. Per ansamblu, la București au fost studiate peste 4 000 de file din 58 de dosare. Atât materialele depistate în arhivele de la Constanța cât și cele adunate din arhivele de la București, în total peste 80 de dosare, prezintă valoare și sunt importante în procesul elaborării tezei de doctor habilitat.

Activitatea 3. Elaborarea Capitolului V. *Viața spirituală și cea educațională ale armenilor din Basarabia.*

În cadrul celei de a treia activități a fost demarată elaborarea Capitolului V. *Viața spirituală și cea educațională ale armenilor din Basarabia* constituit din următoarele paragrafe și subparagrafe: 5.1 Influența Bisericii Armeano-gregoriene asupra vieții spirituale a armenilor din

Basarabia. 5.2 Parohiile și enoriașii armeni din Basarabia. 5.3 Învățămintul armenilor din Basarabia. 5.3.1 Liceul particular mixt armenesc din Chișinău (1918–1925): evoluție și organizare. 5.3.2 Corpul didactic și elevii liceului. 5.4 Creștinismul social: acțiuni filantropice ale armenilor din Basarabia. 5.5 Concluzii la capitolul 5. Lucrările asupra capitolului sunt în desfășurare, fiind preconizată scrierea a 40 p.

Activitatea 4. Diseminarea rezultatelor cercetării în cadrul conferinței științifice internaționale *Latinitate, Romanitate, Românitățe, Chișinău 2025*.

În contextul diseminării cercetărilor efectuate, remarcăm faptul că la 19 august 2025 a fost expediat spre publicare articolul pentru volumul dedicat Identităților Chișinăului interbelic – *Magazinele Ogrăzii Armenești din Chișinăul interbelic* (1 c.a.). Totodată, la 22 august 2025, a ieșit de sub tipar articolul în care este reflectat situația refugiaților ajunși în Basarabia în ansamblu și a celor armeni în particular – Lidia Prisac, *Problema refugiaților în Basarabia după Primul Război Mondial (context, date, asistență)*. În: *Revista de Etnologie și Culturologie* (Categorie A) /Institutul Patrimoniului Cultural, Centrul de Etnologie, col. red.: Svetlana Procop, vol. XXXVII, Chișinău, 2025, pp. 67-75 (1,22 c.a.) (ISSN 1857-2049), <https://ethnology.ich.md/wp-content/uploads/9.-PRISAC-nr-37-67-75.pdf>. Au fost efectuate și trei înscrieri la lucrările conferinței științifice internaționale a IPC „Patrimoniul cultural: Cercetare, Valorificare, Promovare”, ediția a XVII-a, 25–26 septembrie 2025, la Chișinău, Republica Moldova – comunicare: *Hoteturile Ogrăzii Armenești din Chișinăul interbelic*; sesiunii științifice internaționale Pontica’58: „Istorie și arheologie în spațiul Vest-Pontic”, 25–27 septembrie 2025, la Constanța, România – comunicare: *Refugiați armeni în Dobrogea și Basarabia după Primul Război Mondial*; la al 25-lea simpozion internațional despre „Experimentul Pitești – reeducarea prin tortură”, 26–28 septembrie 2025, la Pitești, România – comunicare: *Minorități naționale în refugiu: armenii din Basarabia în 1940/1944*. Ulterior, la 7 noiembrie 2025 a fost prezentată în cadrul conferinței științifice internaționale *Latinitate, Romanitate, Românitățe*, ediția a IX-a, Chișinău 2025, comunicarea (în coautorat): *Zonele (in)salubre ale Chișinăului interbelic / The (un)healthy areas of interwar Chișinău*, fiind publicat rezumatul în: „*Latinitate, Romanitate, Românitățe*”, conferință științifică internațională (9; 2025; Chișinău). Programul și rezumatele comunicărilor, Ediția a 9-a, Chișinău, 6–8 noiembrie 2025 /editori: Igor Bercu, Mihail Băț; comitetul științific: Igor Șarov [et al.], Chișinău: [S.n.], 2025 (Bons Offices), pp. 65-66, fiind elaborat inclusiv articolul pentru publicare. Iar la data de 7 decembrie 2025, este preconizată lansarea lucrării în două volume – *Chișinău, cel de-al doilea oraș al României întregite (1918–1940): studiu monografic, documente și materiale* /Lidia Prisac, Ion Valer Xenofontov, București, Editura Institutului Cultural Român, 2025, Vol. 1 – ISBN 978-973-577-784-5; Vol. 2 – ISBN 978-973-577-785-2. În total volumele însumează peste 1 300 de pagini.

5. Rezultatele obținute (descriere narativă 3-5 pagini) (obligatoriu)

Rezultatele științifice obținute în anul 2025 au fost axate pe câteva direcții: 1. punerea în circuitul științific a istoriei unei diversități etnice din Basarabia, și anume a minorității armenice

în perioada interbelică și a celui de-al Doilea Război Mondial, prin integrarea acesteia la cadrul României întregite, prin elaborarea, în acest sens, a patru capitole din teza de doctor habilitat, ceea ce constituie 60 la sută din teza de doctor habilitat; 2. întreprinderea unor cercetări de teren atât în arhivele din Republica Moldova, cât și din afara acesteia, în special, în Arhivele Naționale ale României, la sediul central – București, în cadrul Direcției Județene Iași și a Direcției Județene Constanța pentru identificarea materialului suplimentar în scopul definitivării tezei de doctor habilitat; 3. diseminarea și publicarea rezultatelor cercetărilor efectuate în cadrul sesiunilor și conferințelor științifice naționale/internaționale, inclusiv de popularizare a științei în mass-media.

1. În contextul demarării acțiunilor de realizare a fost elaborat planul lucrării, constituit din șase capitole, dintre care am ales, pentru anul 2025, să elaborăm patru. După cum urmează capitolele au următoarea structură, fiind completate cu câte patru-cinci paragrafe, inclusiv subparagrafe: Capitolul II. Armenii din Basarabia interbelică: pondere numerică, amplasare, și organizare. 2.1 Evoluția demografică și repartizarea geografică; 2.2 Completarea numerică a comunității armenice din Basarabia cu refugiați armeni de peste Nistru; 2.3 Comitetul Național al Armenilor din Basarabia; 2.4 Concluzii la capitolul 2. Capitolul III. Participarea armenilor la viața sociopolitică și administrativă a Basarabiei. 3.1 Reprezentanți armeni în Sfatul Țării: atitudinea față de Unirea Basarabiei cu România; 3.2 Armenii din Basarabia în percepția elitei politice românești; 3.3 Funcționari armeni în instituțiile de stat; 3.4 Concluzii la capitolul 3. Capitolul IV. Reforma agrară (1921) și exproprierea bunurilor comunității armenice din Basarabia. 4.1 Armenii și reforma agrară (1921) din Basarabia; 4.2 Exproprierea bunurilor funciare ale armenilor din Basarabia; 4.3 Deposdarea comunității armenice de bunurile Ogrăzii Armenești din Chișinău; 4.3.1 Ograda Armenească din Chișinău: istorie, amplasare și administrare; 4.3.2 Structura și bunurile Ogrăzii Armenești din Chișinău la începutul perioadei interbelice; 4.3.3 Confiscarea și pierderea în instanță a bunurilor Ogrăzii Armenești din Chișinău (1922–1932); 4.3 Concluzii la capitolul 4. Capitolul V. Viața spirituală și cea educațională ale armenilor din Basarabia. 5.1 Influența Bisericii Armeano-gregoriene asupra vieții spirituale a armenilor din Basarabia; 5.2 Parohiile și enoriașii armeni din Basarabia; 5.3 Învățământul armenilor din Basarabia; 5.3.1 Liceul particular mixt armenesc din Chișinău (1918–1925): evoluție și organizare; 5.3.2 Corpul didactic și elevii liceului; 5.4 Creștinismul social: acțiuni filantropice ale armenilor din Basarabia; 5.5 Concluzii la capitolul 5. În procesul elaborării științifice a capitolelor a fost studiată și pusă în valoare o comunitate etnică puțin numeroasă, dar care și-a lăsat o importantă amprentă în istoria Basarabiei. În acest context, dar și al integrării în arealul României întregite s-a luat în seamă modul de comportament a comunităților mici, marcate de ecoul și traumele suferite de conaționali proprii de pe urma declanșării genocidului armean. Cadrul tematic și temporal de referință a presupus abordarea mai multor direcții de cercetare cu referire la câteva aspecte, și anume: fluctuația comunității armenice în contextul situației incerte a Basarabiei generate de crizele revoluționare (februarie/octombrie 1917) și a prăbușirii sistemului de guvernământ țarist; strategiile comportamentale ale populației de origine armeană din Basarabia în contextul prăbușirii colosului țarist; problema refugiaților armeni generată de genocidul declanșat în 1915 în Imperiul Otoman în contextul Primului Război Mondial și de destrămarea Imperiului Rus, inclusiv de sovietizarea Primei Republici Armene

(1918); impactul Comitetului Național al Armenilor din Basarabia (NACOB) asupra dezvoltării și consolidării comunității armenice din Basarabia, inclusiv asupra ajutorării apatrizilor armeni veniți de peste Nistru; integrarea apatrizilor armeni în cadrul statal al țării de refugiu; reprezentanți armeni în Sfatul Țării și delegatul armean, Petre Z. Bajbeuc-Melicov; comportamentul confuz sau duplicitar al exponenților armeni în contextul deciziei unirii Basarabiei cu România; consolidarea comunității armenice din Basarabia în procesul de făurire a României întregite; asemănări și deosebiri dintre armenii din Basarabia și cei din regat; structura socio-profesională a armenilor din Basarabia; caracteristica comunităților armenesti din principalele orașe ale Basarabiei – Chișinău, Cetatea Albă, Bălți, Tighina, Ismail, Hotin etc.; armenii din Basarabia între urban și rural; ajutorarea, legitimarea și naturalizarea refugiaților armeni în cadrul României întregite; procesul de naționalizare a proprietăților Arhiepiscopiei Armeano-gregoriene din Basarabia în contextul Reformei Agrare din 1921 – cazul Ogrăzii Armenesti din Chișinău; disputa gestionării imobilelor din cadrul Ogrăzii Armenesti din Chișinău, denumită în presa timpului „Panama românească”; învățământul particular armenesc și problema românizării minorităților etnice în Basarabia interbelică; identitatea-alteritatea armenilor din Basarabia în raport cu ceilalți (și invers), dar și în raport cu armenii împământenți din regat etc. Reieșind din capitolele elaborate, putem conchide faptul că cercetarea aduce în prim plan o istorie necunoscută a unei comunități mici, evidențiind un șir de aspecte cu referire la evoluția comunității armenice înscrise în arealul Basarabiei interbelice și dintre cele două războaie mondiale, dar și a României întregite în ansamblu.

2. Din perspectivă teoretico-metodologică cercetările realizate au fost axate pe scoaterea din anonimat a unor documente inedite din diverse arhive, precum și valorificarea presei interbelice cu referire la comunitatea armeană din Basarabia și a Ogrăzii Armenesti din Chișinău. În acest sens, din perspectivă metodologică, sursele studiate au fost trecute prin filtrul metodelor cantitativă și calitativă, a inducției și deducției, precum și din perspectiva analizei critice și abordării diacronice în contextul prezentării subiectelor conform succesiunii cronologice. Per ansamblu, în Arhivele Naționale ale României (București, Iași, Constanța) și Agenția Națională a Arhivelor (Chișinău) au fost studiate peste 10 000 de file, din cca 150 de dosare. O importanță deosebită prezintă dosarele descoperite la București în cadrul Fondului (F. 396) Ministerul agriculturii și domeniilor, Direcția funciară (1919–1947), inv. 469 – jud. Cetatea Albă și jud. Lăpușna, care ne-au fost utile pentru înțelegerea chintesenței problemei legate de problema Ogrăzii Armenesti din Chișinău și exproprierii acestea în contextul Reformei agrare din 1921, cea mai dură pentru Basarabia în raport cu celelalte provincii. Totodată, am găsit răspuns la cauzele strămutării unor armeni din mediul rural în cel urban, moment legat de exproprierea marilor latifundiați armeni în contextul aceleași reforme agrare. Fondul (F. 2125) Siruni Hagop Djololian (personal) 1890–1973, reputat intelectual și orientalist de origine armeană, conține importante file privind evoluția comunității armenice din România în perioada interbelică. La Arhivele Județene Constanța, documentele depistate în fondurile: (F. 126) Căpitănia Portului Constanța (1892–1950), inv. 111; (F. 29) Vama Constanța (1924–1949), inv. 13 și (F. 152) Chestura Poliției Constanța ne-au permis deslușirea problemei refugiaților armeni în România întregită, inclusiv numărul și situația acestora pe parcursul perioadei interbelice dar și ulterior în contextul celui de-al Doilea Război Mondial. Cercetările efectuate la Arhivele Județene Iași ne-

au permis să scoatem din anonimat datorită documentelor depistate problema retragerii armenilor din Basarabia în România, în urma rapturilor teritoriale din 1940. Mai mult chiar unui din ei s-au văzut nevoiți să tăinuiască originea etnică armeană de frica refuzului din partea autorităților române a refugiului în România. Totodată, documentele depistate la Agenția Națională a Arhivelor de la Chișinău – în Fondul 39 (Comitetul Național al Armenilor din Basarabia) și Fondul 1772 (Liceul particular mixt armenesc „Vardanaț” din Chișinău), ne-au permis să elucidăm viața organizatorică, spirituală și cea educațională a armenilor din Basarabia, în special, în contextul destrămării Imperiului Rus, dar și al evoluției și organizării liceului particular mixt armenesc din Chișinău în perioada 1918–1925.

3. Rezultatele științifice au fost valorificate prin editarea în afara Republicii Moldova a unei monografii (în coautorat) apărută în două volume; a unui articol științific publicat într-o revistă de profil de Categoria A; a unui articol științific publicat într-o revistă de profil de Categoria B+; a două teze în lucrările conferințelor științifice internaționale (Republica Moldova); a unei teze în lucrările conferințelor științifice naționale cu participare internațională. Totodată, rezultatele științifice au fost diseminate în cadrul a opt manifestări științifice naționale și internaționale, dintre care în cadrul: unui atelier de lucru; a unei conferințe naționale; a trei sesiuni științifice internaționale; a două conferințe științifice internaționale și a unui simpozion științific internațional. În aceeași cheie, urmează participarea la lansarea celor două volume dedicate urbei „Chișinău, cel de-al doilea oraș al României întregite (1918–1940): studiu monografic, documente și materiale”, București, Editura Institutului Cultural Român, 2025, organizat la Târgului de carte Gaudeamus, București, România, la 7 noiembrie 2025. În contextul diseminării rezultatelor științifice se înscrie și intervenția în mass-media, la 26 iulie 2025, în cadrul „Lecției de Istorie cu Vasile Munteanu”, unde a fost abordat subiectul „Modei și vestimentației în Basarabia interbelică”. Cercetările științifice efectuate sunt relevante pentru mediul universitar, științific și sunt adresate cercetătorilor științifici, profesorilor universitari, doctoranzilor, masteranzilor, studenților, specialiștilor din domeniile de resort, inclusiv tuturor celor preocupați de problemele ce țin de diversitatea etnică sau a minorităților naționale din Basarabia ca parte integrantă a României întregite (1918–1940).

6. Diseminarea rezultatelor obținute în proiect în formă de publicații (obligatoriu) și în formă de prezentări la foruri științifice (comunicări, postere – pentru cazurile când nu au fost publicate în materialele conferințelor)

Rezultatele științifice au fost diseminate în cadrul a opt manifestări științifice naționale și internaționale, în cadrul unei lansări de carte și a unei emisiuni TV:

Participare la conferința *Chișinăul interbelic: luminile și umbrele unei epoci – istorie, educație, cultură și transformări sociale*, 5–6 mai 2025 – comunicare *Magazinele Ogrăzii Armenești din Chișinăul interbelic*;

Participare la Sesiunea de comunicări științifice *In memoriam Alexandru Marghiloman*, 8–10 mai 2025, Buzău, România – comunicare *Regina Maria și Basarabia*;

Participare la Sesiunea științifică a Departamentului Istoria Românilor, Universală și Arheologie a Facultății de Istorie și Filosofie a Universității de Stat din Moldova, ediția a X-a, 23–24 mai 2025 – comunicare *Restaurantele Ogrăzii Armenești din Chișinăul interbelic*;

Participare la emisiunea „Lecția de Istorie cu Vasile Munteanu” la TVR Moldova – 26 iulie 2025, tema: *Modă și vestimentație în Basarabia interbelică*. Vezi: <https://www.youtube.com/watch?v=-Hqk0F8AqYg>;

Participare la conferința științifică internațională *Patrimoniul cultural: Cercetare, Valorificare, Promovare*, 25–26 septembrie 2025, ediția a XVII-a, Chișinău, Republica Moldova – comunicare: *Hotelurile Ogrăzii Armenești din Chișinăul interbelic*;

Participare la Sesiunea științifică internațională *Pontica '58: Istorie și arheologie în spațiul Vest-Pontic*, 25–27 septembrie 2025, Constanța, România – comunicare: *Refugiați armeni în Dobrogea și Basarabia după Primul Război Mondial*;

Participare la al 25-lea simpozion internațional despre *Experimentul Pitești – reeducarea prin tortură*, 26–28 septembrie 2025, Pitești, România – comunicare: *Minorități naționale în refugiu: armenii din Basarabia în 1940/1944*.

Participare la atelierul de lucru *Reziliența societății prin diversitate, integrare și incluziune* din cadrul proiectului EUROINCLUS, finanțat de Comisia Europeană prin Programul Jean Monnet/Erasmus+, 16 octombrie 2025, Chișinău, Moldova;

Participare la conferința științifică internațională *Latinitate, Romanitate, Românităte*, ediția a IX-a, Chișinău, 6–8 noiembrie 2025 – comunicarea (în coautorat): *Zonele (in)salubre ale Chișinăului interbelic / The (un)healthy areas of interwar Chișinău*;

Participare în data de 7 noiembrie 2025, la Târgului de carte Gaudeamus, București, România, la lansarea lucrării în două volume, *Chișinău, cel de-al doilea oraș al României întregite (1918–1940): studiu monografic, documente și materiale* / Lidia Prisac, Ion Valer Xenofontov, București, Editura Institutului Cultural Român, 2025, Vol. 1 – ISBN 978-973-577-784-5; Vol. 2 – ISBN 978-973-577-785-2.

Lista publicațiilor din anul 2025 în care se reflectă doar rezultatele obținute în proiect, perfectată conform cerințelor față de lista publicațiilor (a se vedea Anexa 2)

Notă: Lista va include și brevetele de invenții și alte obiecte de proprietate intelectuală, materiale la saloanele de invenții în cazul în care sunt (conform Anexei 2)

7. Impactul științific, social și/sau economic al rezultatelor științifice obținute în cadrul proiectului (obligatoriu)

Impactul științific al rezultatelor obținute (în lipsa unor studii temeinice despre trecutul comunității armenice din Basarabia în perioada interbelică) oferă o radiografie istorică a acestei comunități. Totodată, investigațiile științifice permit intensificarea cercetărilor în domeniul istorie contemporane și a istoriei minorităților naționale.

Impactul social și economic al rezultatelor științifice rezidă în faptul că ne-ar putea oferi posibilitatea unor eventuale colaborări cu mediul academic din afara țării (cum ar fi România sau

Armenia) în scopul implementării unor noi proiecte de cercetare. Totodată, ar servi drept oportunitate în perfecționarea competențelor profesionale.

8. Colaborare la nivel național în cadrul implementării proiectului (obligatoriu)

Agenția Națională a Arhivelor, Chișinău;
Biblioteca Științifică (Institut) „A. Lupan”;
Comunitatea armeană din Republica Moldova;
Universitatea de Stat din Moldova.

9. Colaborare la nivel internațional în cadrul implementării proiectului (obligatoriu)

Arhivele Naționale ale României, București;
Arhivele Naționale ale României, Direcția Județeană Constanța;
Arhivele Naționale ale României, Direcția Județeană Iași;
Uniunea Armenilor din România;
Universitatea Catolică din Louvaine-la-Neuve, Antropologie Prospectivă (LAP), Belgia.

În cadrul programului de mobilități Erasmus+ am beneficiat de o deplasare, în perioada 13–20 iulie 2025, la Universitatea Catolică din Louvaine-la-Neuve, Laboratorul de Antropologie Prospectivă (LAP), Belgia, unde am avut posibilitatea să efectuez o documentare asupra subiectului din perspectiva teoretizării problemei de cercetare.

10. Dificultățile în realizarea proiectului de natură financiară, organizatorică, legate de resursele umane etc. (obligatoriu).

La realizarea proiectului una din dificultăți o putem considera cea de natură financiară și organizatorică, întrucât având un subiect de cercetare legat de o comunitate etnică cu o istorie milenară și o răspândire a acesteia în diverse zone geografice, ar fi fost necesar extinderea cercetărilor în plan regional, de documentare la Arhivele Naționale ale Armeniei de la Erevan (Armenia) sau la Rostov-pe-Don, denumit în trecut Nor-Nahicevan, fostă colonie armeană care avea legături strânse cu armenii din Basarabia. Evident, în contextul războiului actual din estul Ucrainei, acest deziderat este irealizabil.

11. Recomandări, propuneri (opțional).

Conducătorul de proiect / PRISAC Lidia

Data: 28.11.2025

LȘ

**Lista lucrărilor științifice, științifico-metodice și didactice
publicate în anul 2025 în cadrul proiectului**

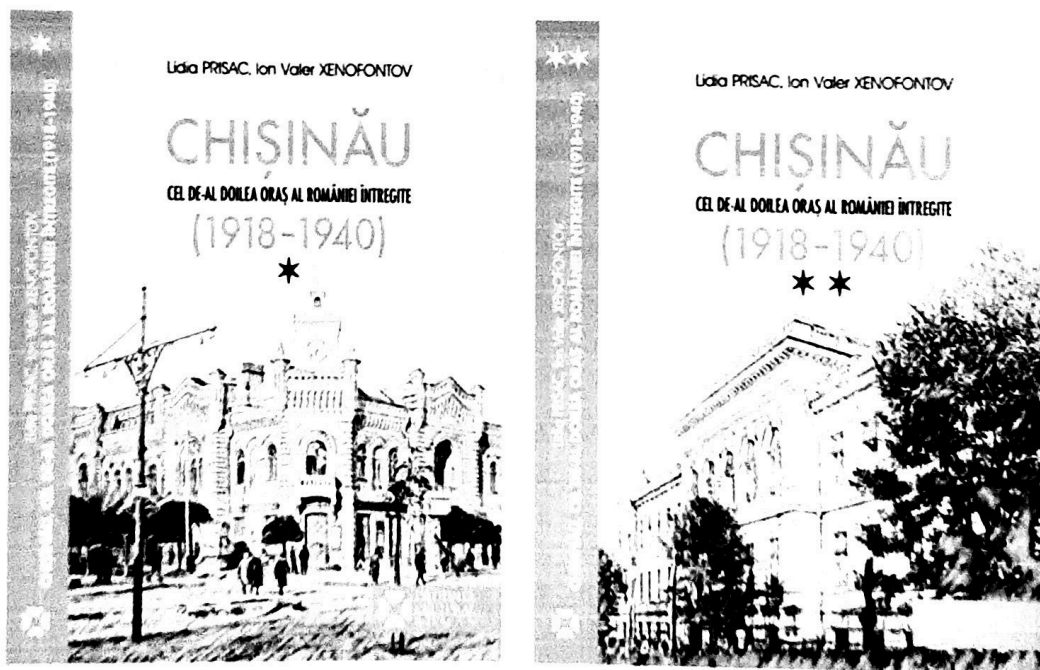
Evoluția comunității armene din Basarabia (1918–1940/1944)

1. Monografii (recomandate spre editare de consiliul științific/senatul organizației din domeniile cercetării și inovării)

1.1. monografii internaționale

PRISAC, Lidia. XENOFONTOV, Ion Valer. **Chișinău, cel de-al doilea oraș al României întregite (1918–1940): studiu monografic, documente și materiale**, București, Editura Institutului Cultural Român, 2025 – 2 vol. ISBN 978-973-577-783-8. **Vol. 1.** – 2025, 684 p. Conține bibliografie. – Index. – ISBN 978-973-577-784-5.

PRISAC, Lidia. XENOFONTOV, Ion Valer. **Chișinău, cel de-al doilea oraș al României întregite (1918–1940): studiu monografic, documente și materiale**, București, Editura Institutului Cultural Român, 2025 – 2 vol. ISBN 978-973-577-783-8. **Vol. 2.** – 2025, 618 p. – Conține bibliografie. – Index. – ISBN 978-973-577-785-2.

1.2. monografii naționale

2. Capitole în monografii naționale/internaționale

3. Editor culegere de articole, materiale ale conferințelor naționale/internaționale

4. Articole în reviste științifice

4.1. în reviste din bazele de date Web of Science și SCOPUS (cu indicarea factorului de impact IF)

4.2. în alte reviste din străinătate recunoscute

4.3. în reviste din Registrul National al revistelor de profil, cu indicarea categoriei

CATEGORIA A

- PRISAC, Lidia. *Problema refugiaților în Basarabia după Primul Război Mondial (context, date, asistență)*. În: *Revista de Etnologie și Culturologie* /Institutul Patrimoniului Cultural, Centrul de Etnologie, col. red.: Svetlana Procop, vol. XXXVII, Chișinău, 2025, pp. 67-75 (ISSN 1857-2049) – <https://ethnology.ich.md/wp-content/uploads/9.-PRISAC-nr-37-67-75.pdf>

CATEGORIA B+

PRISAC, Lidia. *Obiceiuri, moravuri și mentalități în Chișinăul interbelic*. În: *Dialogica*. Revista de studii culturale și literare, nr. 1, 2025, pp. 117-124 (ISSN 2587-3695) – https://ibn.idsi.md/sites/default/files/imag_file/117-124_19.pdf

4.4. în alte reviste naționale

5. Articole în culegeri științifice naționale/internaționale

5.1. culegeri de lucrări științifice editate peste hotare

5.2 culegeri de lucrări științifice editate în Republica Moldova

6. Articole în materiale ale conferințelor științifice

6.1. în lucrările conferințelor științifice internaționale (peste hotare)

6.2. în lucrările conferințelor științifice internaționale (Republica Moldova)

6.3. în lucrările conferințelor științifice naționale cu participare internațională

6.4. în lucrările conferințelor științifice naționale

7. Teze ale conferințelor științifice

7.1. în lucrările conferințelor științifice internaționale (peste hotare)

7.2. în lucrările conferințelor științifice internaționale (Republica Moldova)

- PRISAC, Lidia. XENOFONTOV, Ion Valer. *Zonele (in)salubre ale Chișinăului interbelic/The (un)healthy areas of interwar Chișinău*. În: *Latinitate, Romanitate, Românităte*, conferință științifică internațională (9; 2025; Chișinău): Programul și rezumatele comunicărilor, Ediția a 9-a, Chișinău, 6-8 noiembrie 2025 /editori: Igor Bercu, Mihail Băț; comitetul științific: Igor Șarov [et al.], Chișinău, [S.n.], 2025 (Bons Offices), pp. 65-66. ISBN 978-5-36241-623-2 – https://ibn.idsi.md/sites/default/files/imag_file/65-66_89.pdf

- PRISAC, Lidia. *Hotelurile Ogrăzii Armești din Chișinăul interbelic / Armenian Garden hotels in interwar Chisinau*. În: *Patrimoniul cultural: cercetare, valorificare, promovare*, conferință științifică internațională, Ed. 17, 25–26 septembrie 2025, Chișinău. Chișinău, Notograf Prim, 2025, pp. 217-218. ISBN 978-9975-84-252-5 – https://ibn.idsi.md/ro/vizualizare_articol/238875

7.3. în lucrările conferințelor științifice naționale cu participare internațională

PRISAC, Lidia. *Restaurantele Ogrăzii Armenești din Chișinăul interbelic*. În: *Sesiunea științifică a departamentului Istoria românilor, universală și arheologie*, Ed. XI, 23 mai 2025, Chișinău. Chișinău, CEP USM, 2025, pp. 76-77. ISBN 978-9975-62-874-7 – https://ibn.idsi.md/sites/default/files/imag_file/76-77_74.pdf

7.4. în lucrările conferințelor științifice naționale

Notă: vor fi considerate teze și nu articole materialele care au un volum de până la 0,25 c.a.

8. Alte lucrări științifice (recomandate spre editare de o instituție acreditată în domeniu)

8.1. cărți (cu caracter informativ)

8.2. enciclopedii, dicționare

8.3. atlase, hărți, albume, cataloage, tabele etc. (ca produse ale cercetării științifice)

9. Brevete de invenții și alte obiecte de proprietate intelectuală, materiale la saloanele de invenții

10. Lucrări științifico-metodice și didactice

10.1. manuale pentru învățământul preuniversitar (aprobate de ministerul de resort)

10.2. manuale pentru învățământul universitar (aprobate de consiliul științific /senatul instituției)

10.3. alte lucrări științifico-metodice și didactice

11. Recomandări, propuneri.

Rezumatul activității și a rezultatelor obținute în proiect în anul 2025

Cifra proiectului 25.00208.0807.06/PD

Denumirea Proiectului **Evoluția comunității armenice din Basarabia (1918–1940/1944)**

Rezultatele științifice obținute în anul 2025 au fost axate pe câteva direcții: 1. punerea în circuitul științific a istoriei diversității etnice din Basarabia, și anume a minorității armenice în perioada interbelică și a celui de-al Doilea Război Mondial, prin elaborarea, în acest sens, a patru capitole din teza de doctor habilitat, ceea ce constituie 60 la sută din teza de doctor habilitat; 2. întreprinderea unor cercetări de teren atât în arhivele din Republica Moldova, cât și din afara acesteia, în special, în Arhivele Naționale ale României, la sediul central – București, la Direcția Județeană Iași și Direcția Județeană Constanța pentru identificarea materialului suplimentar în scopul definitivării tezei de doctor habilitat; 3. diseminarea și publicarea rezultatelor cercetărilor efectuate în cadrul sesiunilor și conferințelor științifice naționale/internaționale, inclusiv de popularizare a științei în mass-media. În contextul demarării acțiunilor de realizare a fost elaborat planul lucrării, constituit din șase capitole, dintre care am ales, pentru anul 2025, să elaborăm doar patru: Capitolul II. Armenii din Basarabia interbelică: pondere numerică, amplasare, și organizare. Capitolul III. Participarea armenilor la viața sociopolitică și administrativă a Basarabiei. Capitolul IV. Reforma agrară (1921) și exproprierea bunurilor comunității armenicești din Basarabia și Capitolul V. Viața spirituală și cea educațională ale armenilor din Basarabia. Prin elaborarea materialului menționat s-a pus în valoare o comunitate etnică puțin numeroasă, dar care și-a lăsat amprenta asupra istoriei Basarabiei. În acest context, inclusiv al procesului de integrare în arealul României întregite s-a luat în considerație modul de comportament al unei comunități mici, marcate de ecoul și traumele suferite de conaționali proprii în urma declanșării genocidului armean. Din perspectiva cercetărilor efectuate în cadrul arhivelor s-a pus accentul pe scoaterea din anonimat a unor documente inedite, precum și valorificarea presei interbelice cu referire la comunitatea armeană din Basarabia și a Ogrăzii Armenicești din Chișinău. Rezultatele științifice au fost valorificate prin editarea în afara Republicii Moldova a unei monografii (în coautorat) apărută în două volume; a unui articol științific publicat într-o revistă de profil de Categoria A; a unui articol științific publicat într-o revistă de profil de Categoria B+; a două teze în lucrările conferințelor științifice internaționale (Republica Moldova); a unei teze în lucrările conferințelor științifice naționale cu participare internațională. Totodată, rezultatele științifice au fost diseminate în cadrul a opt manifestări științifice naționale și internaționale, a unei lansări de carte la Târgul de carte Gaudeamus, București, România, la 7 noiembrie 2025, și în cadrul unei intervenții în mass-media. Cercetările științifice efectuate sunt relevante pentru mediul universitar, științific și sunt adresate cercetătorilor științifici, profesorilor universitari, doctoranzilor, masteranzilor, studenților, specialiștilor din domeniile de resort, inclusiv tuturor celor preocupați de problemele ce țin de diversitatea etnică sau a minorităților naționale a Basarabiei interbelice.

Summary of the activity and results obtained in the project in 2025

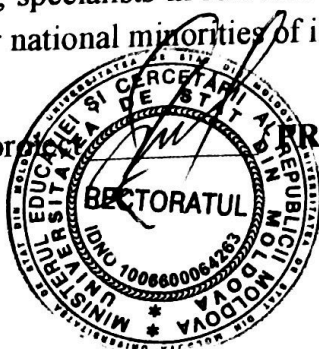
Project number 25.00208.0807.06/PD

Project name The Armenian community evolution in Bessarabia (1918–1940/1944)

The scientific results obtained in 2025 were focused on several directions: 1. putting into the scientific circuit the history of ethnic diversity in Bessarabia, namely the Armenian minority in the interwar period and the Second World War, by developing, in this regard, four chapters of the habilitated doctor thesis, which constitutes 60 percent of the habilitated doctor thesis; 2. undertaking field research both in the archives in the Republic of Moldova and outside it, in particular, in the National Archives of Romania, at the headquarters – Bucharest, at the Iași County Directorate and the Constanța County Directorate to identify additional material for the purpose of finalizing the habilitated doctor thesis; 3. disseminating and publishing the results of the research carried out within the national/international scientific sessions and conferences, including popularization of science in the media. In the context of the start of the implementation actions, the work plan was developed, consisting of six chapters, of which we chose, for the year 2025, to develop only four: Chapter II. Armenians in interwar Bessarabia: numerical share, location, and organization. Chapter III. Participation of Armenians in the socio-political and administrative life of Bessarabia. Chapter IV. Agrarian reform (1921) and the expropriation of the assets of the Armenian community in Bessarabia and Chapter V. The spiritual and educational life of the Armenians in Bessarabia. By developing the aforementioned material, a small ethnic community was highlighted, but which left its mark on the history of Bessarabia. In this context, including the process of integration into the area of unified Romania, the behavior of a small community was taken into account, marked by the echo and traumas suffered by its own compatriots following the outbreak of the Armenian genocide. From the perspective of the research carried out within the archives, the emphasis was placed on removing from anonymity some previously unpublished documents, as well as capitalizing on the interwar press with reference to the Armenian community in Bessarabia and the Armenian Garden in Chisinau. The scientific results were capitalized by editing outside the Republic of Moldova a monograph (in co-authorship) published in two volumes; a scientific article published in a Category A profile journal; a scientific article published in a Category B+ profile journal; two theses in the proceedings of international scientific conferences (Republic of Moldova); a thesis in the proceedings of national scientific conferences with international participation. At the same time, the scientific results were disseminated at eight national and international scientific events, a book launch at the Gaudeamus Book Fair, Bucharest, Romania, on November 7, 2025, and in a media intervention. The scientific research conducted is relevant for the academic and scientific environment and is addressed to scientific researchers, university professors, doctoral and master's students, students, specialists in relevant fields, including all those concerned with issues related to ethnic diversity or national minorities of interwar Bessarabia.

Conducătorul de proiect **BRISAC Lidia**

Data: 28.11.2025

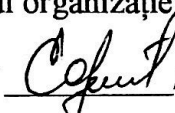

LȘ

Executarea devizului de cheltuieli,
conform anexei nr. 2.3 din contractul de finanțare pentru anul 2025
Cifrul proiectului: 25.00208.0807.06/PD

Cheltuieli, mii lei				
Denumirea	Cod		Anul de gestiune	
	Eco (k6)	Aprobat	Modificat +/-	Precizat
Burse de studii a studenților autohtoni	281211	164,4		164,4
Deplasări în interes de serviciu peste hotare	222720	32,8		32,8
Procurarea materialelor de uz gospodăresc și rechizitelor de birou	336110	2,8		2,8
Total		200,0		200,0

Conducătorul organizației / **ȘAROV Igor**

Contabil șef / **COJOCARU Liliara**

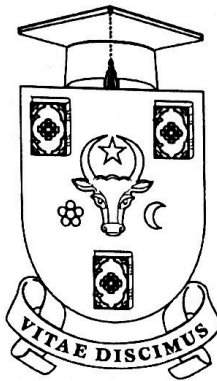
Conducătorul de proiect (postdoctorandul) / **PRISAC Lidia**

MINISTERUL EDUCAȚIEI ȘI
CERCETĂRII AL
REPUBLICII MOLDOVA

UNIVERSITATEA DE STAT
DIN MOLDOVA

MD-2009, mun. Chișinău
str. A.Mateevici 60
tel.: (+373) 22244821, fax: 22244248
www.usm.md, email: rector@usm.md

MINISTRY OF EDUCATION AND
RESEARCH OF
THE REPUBLIC OF MOLDOVA

MOLDOVA STATE UNIVERSITY

MD-2009, Chisinau
A.Mateevici str. 60
phone: (+373) 22244821, fax: 22244248
www.usm.md, email: rector@usm.md

CONSILIUL ȘTIINȚIFIC al USM

01/3069

28.11.2025

EXTRAS

din ședința Consiliului Științific al USM
din 26 noiembrie 2025,
proces-verbal nr.1

Au fost prezenți: 12 membri din 15

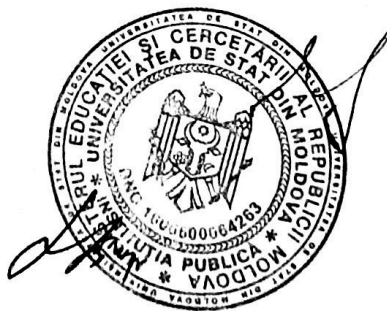
Obiect de referință:

*Aprobarea rapoartelor științifice a proiectelor de cercetare finanțate prin
Agenția Națională pentru Cercetare și Dezvoltare*

Ca urmare a prezentării publice se aprobă rezultatele științifice obținute în cadrul proiectului de postdoctorat ***Evoluția comunității armenie din Basarabia (1918-1940/1944)***, cu cifrul 25.00208.0807.06/PD, conducător de proiect **PRISAC Lidia**.

Președintele Consiliului Științific
profesor universitar

Secretar al ședinței

Georgeta Stepanov

Lilia Spînu